

Ráckevei Járásbíróság
6.P.21.625/2015/28. szám

A Ráckevei Járásbíróság dr. Némethi Gábor ügyvéd (1123 Budapest, Táltos utca 15/b. VI/2. szám) által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek, – a 28. szám alatti lakos 28. szám alatti lakos és Ügyvédi Iroda (1136 Budapest, 28. szám) által képviselt ERSTE Bank Hungary Zrt. 1138 Budapest, Népfürdő utca 24–26. szám alatti alperes elleni végrehajtás megszüntetése iránti perében meghozta a következő

Ítéletet

A bíróság a mellőző bírósági végrehajtó előtt a 28. szám alatti végrehajtásokat megszünteti.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek felperesenként forint perköltséget.

Köteles az alperes megfizetni az Államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására a felhívásban megjelölt időben és módon a 28. szám alatti lakos 28. szám alatti lakos 28. szám) által képviselt ERSTE Bank Hungary Zrt. 1138 Budapest, Népfürdő utca 24–26. szám alatti alperes elleni végrehajtás megszüntetése iránti perében meghozta a következő

A végrehajtó költségeinek megállapítását mellőzi.

Az ítélet ellen a kézhezvételt követő naptól számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Ráckevei Járásbíróságon lehet írásban, 3 példányban benyújtani, vagy jegyzőkönyvbe is lehet mondani. A végrehajtó a végrehajtási költségek megállapításának mellőzése miatt fellebbezést terjeszthet elő.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, vagy ha ezt a felek kérték. A peres felek ez esetekben is kérhetik fellebbezési tárgyalás tartását.

I n d o k o l á s :

A bíróság a per adatai alapján a következő tényállást állapította meg:

A felperesek lakóház építésbe kezdtek. Az építkezést a megtakarításukból kezdték meg, azonban az az ingatlan építéséhez nem volt elégséges, ezért hitelkérelemmel az alpereshez fordultak. Az építkezés befejezéséhez 10.000.000,- Ft-ra lett volna szükségük, így ekkora összeget igényeltek, bár a hitelkérelemben annak kitöltésekor CHF szerepelt.

A felperesek, mint adós, illetve adóstárs, valamint az alperes, mint hitelező bank 2007. január 5-én CHF alapú „szabad felhasználású jelzáloghitelre egyenletes részletfizetéssel, 6 hónapos kamatperiódussal” megnevezésű kölcsönszerződést kötöttek. A szerződés I/1. pontja rögzíti, hogy a bank az adósok részére 87.500 CHF frank összegű kölcsönt nyújt. Nincs utalás arra, hogy a kölcsön összege esetlegesen Ft-ban történik, és ebben az esetben milyen árfolyamon. A szerződés I/2. pontja tartalmazza, hogy a szerződés futamideje 240 hónap. Az I/4. pontban a felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítése esetére, vagy a kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratának megállapítása, valamint bármely egyéb, a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az adós banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles aggálytalan tartalmú bizonyítékot. Ennek megfelelően a kölcsön és járulékaik nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén a végrehajtás alapjául szolgáló mindenkor fennálló kölcsön és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett az adós banknál vezetett számláiról, illetve a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a felek kötelezettséget vállaltak. A felek felkérték egyben az okiratot szerkesztő közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékaik, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén a bank felkérésére az adósok banknál vezetett számlái, a bank nyilvántartásai, könyvei alapján és a nyilvántartásokba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa. E tekintetben a banktitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadták.

A szerződés II. pontja a kölcsön folyósítására tartalmaz rendelkezéseket. Így a II/1. pont rögzíti, hogy a kölcsön folyósításának módja: Az adósnak az ERSTE Bank Nyrt.-nél vezetett lakossági Ft bankszámlájára/deviza számlájára történő egyösszegű átvezetés. Ugyanakkor a II/2. Pont 22. és 23. francia bekezdése azt rögzíti, hogy a bank a kölcsön összegét két részletben bocsájtja az adós rendelkezésére. Az első részösszegeből az adós köteles a K&H Bank Nyrt. felé fennálló 9.223.791,- Ft összegű tartozását kiegyenlíteni. A második részösszeg rendelkezésre bocsájtásának feltétele, hogy a fedezetül felajánlott ingatlanon a K&H Bank javára bejegyzett jelzálogjog törlése legalább széljegyen a tulajdoni lapon bejegyzésre kerüljön. A bank a 2. pontban megjelölt folyósítási feltételek maradéktalan teljesülése esetén 8 munkanapon belül átutalja a kölcsön összegét. A II/2. pont a kölcsön folyósításának feltételeit tartalmazza. A pont olyan kikötéseket is rögzít, amely a felek szerződéses viszonyában nem került szóba, így például kezességvállalás, vagy gyámhatósági

engedély, amennyiben az adós korlátozottan cselekvőképes. A II/2. pont 21. francia bekezdése feltételként határozza meg a jelzálogjog bejegyzéséhez a Magyar Állam hozzájáruló nyilatkozatát.

Folyósítási feltételként határozza meg ugyanakkor azt is, hogy az adós a kölcsön törlesztése érdekében a banknál lakossági bankszámlát/deviza számlát nyitott.

A szerződés III-as pontja a kölcsön kamatát, egyéb díjakat, költségeket, jutalékokat rögzíti. A III/1. pont szerint a teljes hiteldíjmutató 7,93%. Tartalmazza a teljes hiteldíjmutató Ft devizanemben teljesített fizetések alapján a szerződéskötés napján érvényes számlakonverziós deviza árfolyam figyelembevétele mellett került meghatározásra. A szerződés ugyanakkor az aktuális árfolyamot nem tartalmazza. Rögzíti ez a pont, hogy a szerződés elválaszthatatlan részét képezi a THM számításánál figyelembe nem vett költségeket – díjak összegét, illetve becslését – tartalmazó melléklet.

A III/3. pont szerint a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a hirdetményben megállapított érték, melyet a bank a szerződéskötés napjára vonatkozóan tájékoztató jelleggel közöl: A kamatláb évi 5,05%. A kölcsön éves kamatlába 6 hónapos kamatperiódusonként változó. Ez a pont tartalmazza azt is, hogy a kamatláb akció keretében került megállapításra, melyet a bank jogosult az első kamatperiódus leteltével a hirdetményben megállapított általánosan alkalmazott (nem akciós) kamatlábra módosítani.

A III/4. pont szerint a kölcsön után az adós minden ügyleti évben havi rendszerességgel kezelési költséget köteles fizetni. A kezelési költség meghatározásának alapja a soron következő ügyleti év első napján fennálló tartozás. A kezelési költség mértéke a folyósítás időpontjában a hirdetményben megállapított érték, melyet a bank a szerződéskötés napjára vonatkozóan a szerződésben tájékoztató jelleggel közöl: A kezelési költség mértéke évi 1,8%. A kezelési költség ügyleti éven belül nem változtatható.

A III/5. pontban a bank kikötötte, hogy a kölcsön ügyleti kamatát, késedelmi kamatát és kezelési költséget az egyes ügyleti évek fordulónapján jogosult egyoldalúan megváltoztatni. Rögzíti, hogy az adós számára kedvezőtlen változtatásra mely feltételek fennállása mellett jogosult, melyek között szerepel az is, ha jogszabályi vagy egyéb előírások ezt szükségessé teszik.

A III/6. pont szerint a kölcsön után járó folyósítási jutalék a szerződés megkötésének időpontjában hatályos hirdetmény szerint 1,5%, melyet az adós a folyósításkor köteles megfizetni, ez minimum 150 CHF.

A szerződés IV-es pontja a kölcsön és járulékaik megfizetésének módjára tartalmaz rendelkezéseket. A IV/1. pont tartalmazza, hogy a fizetési kötelezettség ún. annuitás módszerével kerül megállapításra. Rögzíti ez a pont, hogy a havi törlesztőrészlet összege ügyleti éven belül állandó, a törlesztő összegben a tőke és kamat egymáshoz viszonyított aránya változó, a kezelési költség összege állandó.

A IV/2. pont tartalmazza, hogy a havi törlesztőrészlet (tőke, kamat, kezelési költség) havonta fizetendő együttes összege 711,13 CHF, amely az ügyleti évben változatlan. Ebben a pontban ugyanakkor a szerződés rendelkezést tartalmaz türelmi idő nélküli konstrukció, illetve türelmi idő konstrukció esetére is. Nem rögzíti ugyanakkor, hogy a szerződés türelmi idő, avagy sem. Ugyanezen pont rögzíti, hogy minden fizetési kötelezettség CHF-ben teljesítendő. Rögzíti azt is, hogy más pénznemben való teljesítés esetén a bank, a bank által az esedékesség napján alkalmazott, a bank hirdetményében hivatkozott számlakonverziós deviza eladási árfolyamon kiszámított CHF összeget fordít az éppen esedékessé vált kötelezettség teljesítésére. Nem tartalmazza, hogy a jelen szerződés alapján az adósoknak milyen pénznemben kell ténylegesen teljesíteni.

A IV/3. és 4-es pontok tartalmazzák, hogy a törlesztőrészletek száma 240, azok minden hónap 15. napján esedékesek, az első részlet 2007. február 15-én. A IV/7-es pont a késedelmi kamat mértékét tartalmazza.

A felek ugyanebben az okiratban, annak 5. pontjában jelzálogszerződést kötöttek. A szerződés VII-es pontja pedig svájci frank klauzulát tartalmaz. A szerződéshez mellékletek készültek, amely a különböző díjakra és biztosításokra vonatkoznak. Írásban tájékoztatást kaptak a felperesek az árfolyamváltozás kockázatáról, melyet szintén aláírtak.

A szerződéskötés napján, 2007. január 5-én, a felperesek egyoldalú kötelezettségvállalási nyilatkozatot tettek, melyet dr. [közjegyző] számon közjegyzői okiratba foglalt. Ebben elismerték, hogy a bank a kölcsönszerződés alapján 87.500 CHF összegű kölcsönt folyósít részükre. Kötelezettséget vállaltak arra, hogy a folyósított összeget és annak járulékait a szerződéskötéskor évi 5,05%, kamatperiódusonként változó mértékű kamatot, évi 1,8% kezelési költséget a szerződés szerinti részletekben visszafizetik. Elismerték, hogy a folyósítási jutalék 1,5%, a THM a szerződéskötéskor 7,93%. A közokirat 3. pontjában elismerték, hogy a kölcsön futamideje 240 hónap, a havonta fizetendő részlet együttes összege 711,13 CHF, amely az első ügyleti évben változatlan.

A közjegyzői okirat sem tartalmaz adatot arra, hogy a folyósítás és a felperesek teljesítése Ft-ban történik, és az átszámításnál milyen árfolyam az irányadó. Ugyanakkor a közjegyzői okirat is rögzíti, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítés esetére, vagy a kölcsönből fennálló tartozás mértékére, vagy bármely egyéb, a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az adós banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

A bank egy összegben 6.300.000,- Ft-ot folyósított az alpereseknek. A folyósításkor nem kaptak tájékoztatást arról, hogy a bank milyen árfolyamot alkalmazott.

A felperesek a szerződésben foglaltakat szerződésszerűen nem tudták teljesíteni. Ezért a szerződést az alperes azonnal hatállyal felmondta, és felhívta a felpereseket a teljes fennálló tartozás megfizetésére. A felmondást [közjegyző] 2013. március 18-án [közjegyző] számon jegyzőkönyvbe foglalta, és ugyanezen okiratban tanúsítványt állított ki. A tanúsítványban a közjegyző tanúsította, hogy a felpereseknek összesen 82.789,33

CHF a fennálló tartozása 2013. március 1. napján. A tanúsítvány rögzíti, hogy kiállítása a hitelező felkérésére, a hitelező által vezetett elektronikus nyilvántartásba történt betekintés, az elektronikus nyilvántartásból rendelkezésére bocsátott bizonylat alapján történt.

A végrehajtás elrendelése ezen tanúsítvány alapján a 2013. szeptember 5-én kiállított végrehajtási záradék alapján indult meg. A végrehajtási eljárások önálló bírósági végrehajtó előtt vannak folyamatban, az I. r. felperes ellen ..., a II. r. felperes ellen ... szám alatt.

Az alperes a felperesekkel a 2014. évi XL. törvényben foglaltak szerint elszámolt. A felszámolással szemben a felperesek panasszal nem éltek, így az felülvizsgált elszámolásnak minősül.

A felperesek az ellenük folyamatban lévő végrehajtások megszüntetése iránt terjesztettek elő keresetet. A végrehajtás megszüntetését a Pp. 369. § a./ pontja alapján arra hivatkozva kérték, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló követelés érvényesen nem jött létre. Álláspontjuk szerint a felek között létrejött kölcsönszerződés nem felel meg a Hpt. 210. §-ában foglaltaknak, valamint a Hpt. 213. § (1) bekezdés a./, b./ és c./ pontjában foglaltaknak. Az a./ pont esetében álláspontjuk szerint a szerződés nem tartalmazza annak tárgyát, mivel a kölcsön összegét csak CHF-ben tünteti fel, holott a kölcsön folyósítása Ft-ban történt. Nem tartalmazza ennek ellenére a kölcsön Ft-ban meghatározott összegét és az átszámítás módját, valamint az árfolyamot sem. E körben hivatkoztak arra is, hogy a kölcsön összege a szerződés lényeges tartalmi eleme, mint ilyen, írásba foglalása szükséges, ennek hiányában a szerződés alakilag is érvénytelen. A Hpt. 213. § (1) bekezdés c./ pontjára utalva állították, hogy a szerződés megkötésekor a szerződés a pontos kamatot nem tartalmazta, azt a szerződés csak tájékoztató jelleggel rögzítette. Emiatt a szerződés a Hpt. 213. § b./ pontja alapján is érvénytelen, mivel a hiteldíjmutatót sem tartalmazza pontosan a kamat egyértelmű és pontos mértékének meghatározása nélkül. Állításuk szerint a Ptk. 209. § (1) bekezdése, valamint a 18/1999. (II.5.) Korm. számú rendelet 2. § f./ pontjában foglaltakra tekintettel tisztességtelen a szerződésnek az a kikötése, hogy a bank 8 napon belül folyósítja a kölcsön összegét. Álláspontjuk szerint tisztességtelen a szerződés 1/4. pontjának azon kitétele is, melyben a felek arra vállaltak kötelezettséget, hogy elszámolási vita a fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékének megállapítása, az adós banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartásai, valamint könyvei alapján készül el, mivel a felperesek ezzel annak vetették alá magukat, hogy tartozásuk mértékét a bank közlése alapján tanúsítsa a közjegyző. Állításuk szerint a közjegyző által kiállított tanúsítvány, mely a végrehajtási záradék alapja volt, nem felelt meg az 1991. évi XLI. tv. 136. § (1) bekezdés i./ pontjában foglaltaknak, mivel tanúsítványt a közjegyző közhitelességű nyilvántartás tartalmáról állíthat ki. Az alperest perköltségben kérték marasztalni.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a szerződés minden jogszabályi kötelező tartalmi elemet tartalmaz, így a követelés nem érvénytelen. A felperesek azon hivatkozására, hogy a szerződés nem tartalmazza annak tárgyát kifejtette, hogy a szerződésben egyértelműen meghatározásra került, hogy a kölcsön tárgya 87.500 CHF. Utalt a Kúria 6/2013. PJE határozatában

foglaltakra, mely szerint vannak olyan deviza alapú kölcsönszerződések, amelyek devizában határozzák meg a kölcsön összegét és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget afelől, hogy a devizát a szerződésben meghatározott időpontban a szerződésben – tipikusan – a kölcsönt nyújtó pénzügyintézet vételi árfolyamán kell átszámítani Ft-ra. Így nem szükséges, hogy maga kölcsönadott folyósított összeg, illetve a fizetések összege tételesen szerepeljenek a szerződésben, hanem az is elégséges, ha azok kiszámítható módon vannak meghatározva. A szerződés tárgyának meghatározása ezen kritériumnak meglel, így a szerződés nem érvénytelen a Hpt. 213. § (1) bekezdés a./ pontja alapján, és nem az alakítás megsértésével jött létre. Hivatkozott e körben arra is, hogy a szerződés II/2. pontja tartalmazza, hogy a kölcsön két részletben kerül folyósításra. A Hpt. 213. § (1) bekezdés c./ pontjával kapcsolatosan előadta, hogy a szerződés és az ÁSZF egyértelműen tartalmazza, hogy irányadó kamatnak a folyósítás napján a hirdetményben megjelölt kamatot tekint, amely pontosan meghatározható. Így alaptalan az a hivatkozás, hogy a szerződés azon megfogalmazása, hogy a kamat „tájékoztató jellegű” a szerződést érvénytelenné nem teszi. Esetleges érvénytelenség esetén az elszámolási törvény alapján elvégzett elszámolás eredményeként az érvényessé vált. A Hpt. 213. § (1) bekezdés b./ pontja vonatkozásában az ellenkérelme arra irányult, hogy maguk a felperesek sem határozták meg, hogy mekkora kellett volna legyen a THM mértéke. Álláspontja szerint a THM meghatározása a jogszabályoknak megfelelt, hiszen az egyértelműen feltüntetésre került. Érvénytelenséget csak a THM feltüntetésének elmaradása eredményez. A szerződés II/1. pontjával kapcsolatosan kifejtette, hogy a teljesítés idejének határidő formájában történő meghatározása tisztességtelennek semmiképpen nem tekinthető, és a szerződésben meghatározott 8 munkanap ésszerűen rövid határidőnek tekinthető. A 8 napos teljesítési határidő a korm. rendeletben hivatkozott érvénytelenséget nem valósítja meg. A felpereseknek a szerződés I/4. pontja érvénytelenségére hivatkozására pedig azt fejtette ki, hogy tisztességtelennek nem tekinthető az a szerződéses kikötés sem, hogy az alperes nyilvántartásait kell figyelembe venni a végrehajtási záradék kiállításánál. Az adós a kölcsönszerződés közokiratba foglalásával hozzájárult a közvetlen bírósági végrehajtáshoz. Ezzel ellentétes lenne, ettől fosztaná meg a bankot, ha a tartozása mértékét az ügyfél határozná meg, vagy újabb hozzájárulása kellene. A kölcsönrel kapcsolatos valamennyi adatot is a bank tart nyilván. Kifejtette továbbá, hogy esetleges érvénytelenség fennállta esetén azok csak részleges érvénytelenséget eredményezhetnének, melynek esetében csak a végrehajtás korlátozásának lenne helye, megszüntetésének nem. Érvénytelenségre hivatkozás esetén pedig a bíróságnak az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni, miszerint a határozathozatalig terjedő időre a szerződést érvényessé, illetve hatályossá kell nyilvánítani. Ilyen irányú kérelmet pedig a felperesek a kötelező jogszabályi előírás ellenére nem terjesztettek elő. Álláspontja szerint továbbá a bank által végzett elszámolás az elszámolási törvény alapján valamennyi, esetleges érvénytelenséget kiküszöbölt. Kifogást terjesztett elő amiatt, hogy a bíróság nem a Pp. 370/A. §-ában foglaltaknak megfelelően járt el, ugyanis a felperesek számára lehetőséget nyújtott arra, hogy újabb és újabb nívumokkal álljanak elő, holott bizonyításnak az eljárásban csak olyan bizonyítékokra van lehetőség, amely az első tárgyaláson rendelkezésre áll, vagy amelyet az első tárgyaláson a felek felajánlanak.

A bíróság álláspontja szerint a felperesek keresete nem minden érvénytelenségi hivatkozás vonatkozásában, de megalapozott.

A Pp. 366. §-a értelmében, ha a végrehajtás megszüntetésére, illetőleg korlátozására a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 41. vagy 56. §-a szerint a bíróság végrehajtási eljárás keretében nincs lehetőség, az az adós aki a végrehajtást sérelmesnek tartja, végrehajtás megszüntetési, illetőleg korlátozási pert indíthat a végrehajtást kérő ellen.

A végrehajtási eljárás keretében a Vht. 41. vagy 56. §-a alapján a végrehajtás megszüntetésére nincs lehetőség, ha az adós arra hivatkozik, hogy a végrehajtani kért követelés érvényesen nem jött létre.

A Pp. 369. § a./ pontja értelmében a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre. A pénzügyi intézettel kötött kölcsön és hitelszerződésekre vonatkozóan a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) a Ptk. rendelkezései mellett külön szabályokat is tartalmaz. Mint speciális jogszabály ezen szerződések megítélésénél a Hpt. rendelkezései elsődlegesen irányadóak.

A Hpt. 210. § (1) bekezdése értelmében a pénzügyi intézmény pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést csak írásban, vagy minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat formájában köthet. Az írásban kötött szerződés 1 eredeti példányát a pénzügyi intézmény köteles az ügyfélnek átadni. A (2) bekezdés szerint a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is.

A 212. § (1) bekezdése szerint a fogyasztási lakossági kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell a külön jogszabály alapján megállapított éves, százalékosan kifejezett teljes hiteldíjmutatót. A (2) bekezdés szerint a teljes hiteldíj a fogyasztó által a kölcsönért fizetendő terhelés, amely tartalmazza a kamatokat, folyósítási jutalékokat és minden egyéb – a kölcsön felhasználásával kapcsolatosan fizetendő – költséget.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés a./, b./ és c./ pontjai értelmében semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződés tárgyát, az éves, százalékosan kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést, a szerződéssel kapcsolatos összes költséget ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosan kifejezett értékét.

A felek között létrejött kölcsönszerződés fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül.

A szerződés tárgya a kölcsön, amely egy adott, meghatározott összeg kell legyen. Az alperes maga is hivatkozott rá és az 1/2016. számú PJE határozat 1. pontja is tartalmazza, hogy a szerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a./ pontja által előírt követelménynek, ha az írásba foglalt szerződés – ideértve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is – a kölcsön összegét Ft-ban (lerovó pénz) nem

határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható, az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével. A 6/2013. számú PJE határozat tartalmazza, amennyiben a kölcsön összegét devizában határozza meg a szerződés, de az adós Ft-ban köteles teljesíteni, a szerződés szintén akkor felel meg a jogszabályi követelménynek, ha a kölcsön összege pontosan kiszámítható, az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában az átszámítás szerződésben rögzített árfolyam figyelembevételével.

a) *quint*
A felek között létrejött szerződés a kölcsön összegét csak és kifejezetten CHF-ban határozza meg. A szerződés nem tartalmazza, hogy annak tényleges folyósítása Ft-ban történik, így nem tartalmazza, hogy az átszámításra mikori és mely árfolyam az irányadó. Ugyanakkor a felek egyező előadása alapján a bíróság tényként állapította meg, hogy a kölcsön folyósítása ténylegesen Ft-ban történt. Mivel a szerződés alapján nem határozható meg, hogy a folyósításkor a bank milyen árfolyamot vett figyelembe, ezt a szerződés nem tartalmazza, a szerződés tárgyának meghatározása a bíróság álláspontja szerint a jogszabályi követelményeknek nem felel meg, ami a szerződés érvénytelenségét eredményezi. A szerződés tárgya a szerződés legfőbb tartalmi eleme, így ennek egyértelmű és pontos meghatározása nélkül a szerződés nem csupán részben, hanem teljesen válik érvénytelenné.

A fenti kifejtettkre tekintettel alapos a felperesek alaki ok miatt érvénytelenségi hivatkozása is. A Hpt. 210. § (1) bekezdése a pénzügyi intézet számára az írásbeliséget kötelezővé teszi. Kötelező írásbeliség esetén pedig a szerződés legfőbb tartalmi elemeit írásba kell foglalni. Az 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 217. § (1) bekezdése szerint az alakiság megsértésével kötött szerződés – ha jogszabály másként nem rendelkezik – semmis.

E körben egyéb jogszabályi rendelkezés nincs, így a szerződés tárgya egyértelmű meghatározásának hiánya a szerződés alaki érvénytelenségét is eredményezi.

Az alperes védekezése kapcsán a bíróság rámutat arra, hogy a szerződés II. pontja ellentmondásos. Tartalmazza, hogy egy összegben, és azt is, hogy két részletben történik a folyósítás. Az alperes ellenkérelmében sem jelölte meg az átszámításnak azt a meghatározott módját az árfolyamot, ami a szerződés tárgyát egyértelművé teszi, és amit a folyósításkor alkalmazott. Nem közölte, hogy a szerződés alapján, ha a folyósítás két részletben történt, mikor és hány Ft-ot, milyen árfolyam alkalmazásával utalt a felpereseknek.

A Hpt. 210. § (2) bekezdése értelmében a pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot.

c) *quint*
A bíróság álláspontja szerint a felek szerződése ezen jogszabályi kitételnek nem felel meg. A szerződés kifejezetten tartalmazza, hogy a szerződésben közölt kamat tájékoztató jellegű, a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a hirdetményben megállapított érték. A tájékoztató jelleggel közölt kamat nem meríti ki az egyértelmű meghatározást. Mivel a kamat az adós főszolgáltatása a kölcsön fejében, ezért annak egyértelmű és a jogszabályban meghatározott feltételek szerinti meghatározásának a hiánya a bíróság álláspontja szerint kimeríti a Hpt. 231. § (1) bekezdés c./ pontjában megfogalmazott érvénytelenséget. A bíróság

álláspontja szerint ezen ok miatt nemcsak részleges érvénytelenség áll fenn, hanem ennek hiánya az egész szerződést érvénytelenné teszi.

A teljes hiteldíjmutatót a 41/1997. (III.5.) Korm. sz. rendelet 8. § (1) bekezdése definiálja. A teljes hiteldíjmutató (THM) az a belső kamatláb, amely mellett az ügyfél által visszafizetendő tőke és hiteldíj egyenlő az ügyfél által a hitel folyósításáig bezárólag a kölcsönrel kapcsolatban – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – fizetett összes költséggel csökkentett hitelösszeggel. A THM számításánál az ügyfél által a pénzügyi intézménynek fizetett költségeket, valamint a 3. személynek fizetett költségek közül az ügyfél által felajánlott fedezet értékbecslésének díját, és a lakásépítéseknel a helyszíni szemlék díját kell figyelembe venni. A (2) bekezdés sorolja fel, hogy a THM számításánál mik nem vehetők figyelembe. Az ügyleti kamatot a felsorolás nem tartalmazza. Ugyanakkor a Hpt. 212. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a teljes hiteldíjmutató tartalmazza – egyebek közt – a kamatot.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés b./ pontja értelmében az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés semmis, amely nem tartalmazza az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét.

el) pont

A bíróság álláspontja szerint nem elégséges csupán a hiteldíjmutató százalékos mértékben történő meghatározása a szerződésben, ahogy erre az alperes hivatkozik. A hiteldíjmutató a szerződés megkötésekor a valós adatoknak megfelelően számított, és ily módon százalékos módon kifejezett érték kell legyen. Figyelemmel arra, hogy az ügyleti kamat egyértelműnek nem tekinthető, a THM mértéke sem egyértelmű. Ezért a bíróság a felperesek azon hivatkozását is megalapozottnak találta, hogy emiatt a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés b./ pontjában foglaltak szerint is érvénytelen.

A Hpt. 213. §-ában meghatározott érvénytelenségi okok kapcsán a bíróság utal arra, hogy bár az alperes a szerződés alapján a 2014. évi XL. tv. alapján elszámolt, mely elszámolással szemben a felperesek panasszal nem éltek. Az elszámolás ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségi okok már nem állhatnak fenn. Maga az alperes sem mutatott arra rá, hogy az elszámolás miatt és mennyiben szüntette meg ezen érvénytelenségi okokat.

Itt utal a bíróság arra is, hogy álláspontja szerint azon alperesi védekezés sem foghat helyt, miszerint a felpereseknek a Hpt. 213. § (1) bekezdésére hivatkozva az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá vagy érvényessé nyilvánítását kellett volna kérni a határozat meghozataláig. A jelen per tárgya nem a szerződés érvénytelenségének a megállapítása, hanem a szerződés alapján megindult végrehajtási eljárások megszüntetése. A bíróságnak ebben az esetben is vizsgálnia kell, hogy a hivatkozott érvénytelenségek fennállnak-e. Az érvénytelenséget azonban a bíróság a szerződés vonatkozásában ítéleti rendelkezésként nem állapíthatja meg, a végrehajtás megszüntetése iránti perben a vizsgálat eredményeként, amennyiben a szerződést vagy annak egyes rendelkezéseit érvénytelenek találja, a következményét annyiban vonhatja meg, hogy a végrehajtást megszünteti. Alaptalanság esetén pedig a végrehajtás megszüntetése iránti kereseti kérelmet elutasítja.

A fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. számú rendelet 1. § (1) b./ pontja értelmében a fogyasztói szerződésben tisztességtelennek minősül különösen az a szerződési feltétel, amely kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e.

A felek szerződésének I/4. pontja azt tartalmazza, hogy bármely elszámolási vita, banki igény kielégítése esetére a kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére a felek az adós banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartásaiban szereplő adatokat fogadják el, valamint elfogadják azt is, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló ténytanúsítvány, közjegyzői ténytanúsítvány ezek alapján kerüljön kiállításra.

A fenti rendelkezésre tekintettel alapos a felperesek azon hivatkozása, hogy ezen szerződési kikötés a rendelet alapján tisztességtelen szerződési kikötésnek minősül. Mivel a kikötés tisztességtelen, helytállónak a ténytanúsítvány sem tekinthető, illetve az annak alapján kiállított végrehajtási záradék sem felel meg a Vht. 23/C. § (1) bekezdés c./ pontjának, mely szerint az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza a kötelezettség tárgyát, mennyiségét, összegét és jogcímét.

A felperesek hivatkoztak arra is, hogy tisztességtelen, és mint ilyen érvénytelen a szerződés II/1. pontjában meghatározott teljesítési határidő miatt a 18/1999. (II.5.) Korm. számú rendelet 2. § f./ pontja alapján. E szerint a fogyasztói szerződésben az ellenkező bizonyításáig tisztességtelennek kell tekinteni különösen azt a szerződési feltételt, amely a fogyasztóval szerződő fél teljesítését olyan feltételtől teszi függővé, amelynek bekövetkezte kizárólag a fogyasztóval szerződő fél akaratán múlik, kivéve, ha a fogyasztó jogosult a szerződéstől elállni, vagy azt felmondani.

A 8 napos határidő a bíróság álláspontja szerint nem a pénzügyi teljesítése feltételeként lett kikötve a szerződésben. A szerződések általánosságban tartalmaznak teljesítési időt a felek szolgáltatásaira, a kölcsönszerződés tipikusan ilyen szerződésnek minősül. Meg kell határozni benne, hogy mikor esedékes a kölcsönt nyújtó szolgáltatása, és mikor válik esedékessé az adós szolgáltatása. A teljesítés idejét akár naptári napban, akár határidőben meg lehet határozni, jogszabállyal egyik sem ellentétes. A szerződés a hitel folyósításaként több feltételt meghatározott, melyek vonatkozásában a felperesek sem állították, hogy a szerződés megkötésekor már valamennyi, a folyósításhoz szükséges feltétel megvalósult. Így a pénzügyi szerződési kötelezettségének teljesítése esedékességét a bíróság álláspontja szerint más módon meghatározni nem lehetett. A bíróság elfogadta az alperes azon álláspontját, hogy a 8 nap eltúlzottan hosszú határidőnek, illetőleg hosszú határidőnek nem tekinthető. Utal továbbá a bíróság arra is, hogy a felpereseknek lehetőségük lett volna erre tekintettel a szerződést nem aláírni, illetőleg a szerződés létrejötte után attól elállni, vagy azt felmondani. Így a bíróság álláspontja szerint a felek szerződése esetében ezen érvénytelenségi ok nem áll fenn.

A fenti indokokra tekintettel a bíróság a felperesek keresetét megalapozottnak találta, és az ellenük folyamatban lévő végrehajtásokat megszüntette.

A bíróság az alperes kifogására rögzíti, hogy kétségtelenül a Pp. eljárásjogi szabályai abban az esetben is irányadóak, amennyiben a végrehajtás megszüntetését a felperes a Pp. 369. § a./ pontjára hivatkozva kéri. Ugyanakkor a Pp. végrehajtás megszüntetési és korlátozási perekre vonatkozó külön rendelkezései nem zárják ki azon általános szabály alkalmazását, hogy a felperes a keresetét, és így a nyilatkozatát, hivatkozását a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathassa. E mellett az eljárásban egy speciális helyzetet teremt az, amikor a felperesek a végrehajtás alapjául szolgáló követelés érvénytelenségére hivatkoznak. Ilyenkor a bíróságnak ugyanis ugyanazt az eljárást kell lefolytatnia a végrehajtás megszüntetése iránti perben, mintha a per tárgya a szerződés érvénytelenségének a megállapítása lenne. A végrehajtási záradékot nem előzte meg bírósági eljárás, melyben az adós a végrehajtást kérő igényével szemben a védekezését előterjeszhetné. Mindezt ugyanakkor megteheti a végrehajtás megszüntetése iránti perben.

A bíróság az alperest pervesztességére tekintettel a felperesek javára perköltség megfizetésére kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM. számú rendelet 3. § b./ pontja alapján határozta meg, vagyis a pertárgyérték 3%-ában. A pertárgy értéke végrehajtási eljárásonként 21.284.043,- Ft, ezért a bíróság az alperest a felperesek javára felperesenként 638.520,- Ft megfizetésére kötelezte. A felperesek részére a bíróság teljes személyes költségmentességet engedélyezett. A le nem rótt 1.500.000,- Ft illetéket szintén az alperes köteles megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A Pp. 370/A. § (5) bekezdése értelmében a bíróság felhívja a végrehajtót, hogy nyilatkozzon az eljárással kapcsolatban felmerült költségeiről, díjáról, valamint az azokat megalapozó körülményekről. A (6) bekezdés szerint, ha a végrehajtó az (5) bekezdés szerinti nyilatkozatot a perben előterjesztette, a bíróságnak a végrehajtást megszüntető határozatában a végrehajtási költségek viseléséről is döntenie kell. A bíróság a végrehajtót a 2015. december 12-én kelt 6. sorszámú végzésében megkereste. Külön felhívta, hogy végrehajtási eljárásonként a ténylegesen felmerült, nem a jogszabály alapján felszámítható költségeiről, díjáról, valamint az azokat megalapozó körülményekről adjon tájékoztatást. Ennek ellenére a végrehajtó a jogszabály alapján felszámítható költségeket közölte, amik a költségeinek megállapítása alapjául a perben a bíróság álláspontja szerint nem szolgálhat. Ezért a végrehajtó költségeinek megállapítását mellőzte.

Ráckeve, 2016. július 7.

bíró

A kiadmány hitelül

Papp Lászlóné
írnök

